

Fototherapie(FT) thuis

Onderwerp/doel

Door het toepassen van fototherapie thuis (FT thuis) krijgt het kind noodzakelijke behandeling in de thuissituatie, waardoor gezinsgerichte zorg kan worden nagestreefd.

Verantwoordelijkheden

1ste lijn verloskundige is verantwoordelijk voor de diagnosestelling hyperbilirubinemie (dus starten van zorgpad), bloedafname voor de bilirubine bepaling en het tijdig in consult vragen van een kinderarts. De verloskundige is verantwoordelijk voor het dagelijks uitvoeren van de controles bij het kind met daar bijbehorende bilirubine bepaling. Dagelijks neemt de verloskundige contact op met de kinderarts over het beleid.

Kraamverzorgende is verantwoordelijk voor de zorg voor moeder en kind. Zij observeert het kind, heeft dagelijks contact met verloskundige en geeft advies, informatie en ondersteuning aan ouders.

Kinderarts is verantwoordelijk voor het bepalen van het beleid, zodra het kind wordt ingestuurd tot dat het consult of fototherapie thuis is afgesloten. Geeft de juiste informatie aan de ouders en draagt schriftelijk en telefonisch de zorg weer over aan de 1ste lijn verloskundige.

Dagelijks bepaald de kinderarts het beleid aan de hand van de gegevens die de 1ste lijn verloskundige doorgeeft.

De **verpleegkundige** is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de opdrachten van de kinderarts. De verpleegkundige geeft de instructies over het gebruik van de bilicocoon aan de ouders en zorgt voor een ingevulde en getekende bruikleenovereenkomst, het afsluiten van de bruikleenovereenkomst, innemen van het apparaat en checken van het apparaat.

Ouders zijn verantwoordelijk voor het juist in gebruik nemen van het apparaat en het apparaat weer volledig retour te brengen naar het ziekenhuis.

Inclusie criteria voor fototherapie thuis:

- Ongecompliceerde hyperbilirubinemie tussen FT grens en 50 punten onder WT grens
- Gezonde neonat zonder andere indicaties voor ziekenhuisopname
- Ouders/ 1^e lijns verloskundige en kinderarts gaan akkoord met FT thuis
- Er is een bilicocoon beschikbaar voor bruikleen
- Kraamzorg is kan extra worden ingezet om ouders voldoende te ondersteunen bij de zorg voor het kind.

Exclusie criteria

- Prematuur <35 weken
- Icterus binnen 24 u na geboorte

- Bilirubine <50 onder wisselgrens
- Risicofactoren voor ernstige hemolyse:
  - o Bloedgroepantagonisme (Rhesus, ABO en andere)
  - o G6PD deficiëntie
  - o Asfyxie: Apgarscore < 5 na 5 min. of navelstreng pH < 7.0
  - o Lethargie: sufheid, slecht drinken
  - o Temperatuurstabiliteit: koorts > 38.5 of ondertemperatuur < 36.0
  - o (klinische verdenking op) Sepsis
- Slechte voedingsintake
- Gewichtsverlies > 10 %
- Taalbarrière of een andere reden waarom fotherapie thuis niet haalbaar is

Stop criteria

- Stijgen van bilirubine onder FT thuis → indicatie klinische opname
- Bilirubine > 50 onder FT grens → stop FT, controle bili <24 u; indien dan geen indicatie herstarten FT kan bilicocoon worden ingeleverd.

Taakverdeling/handelswijze

Verloskundige 1^e lijn:

- Laat bilirubine bepalen bij verdenking icterus , afname sets op te halen bij de Poort. Bloed wordt naar Atal Medial lab gebracht in het Alrijne door partner
- Verwijst naar kinderarts bij te hoge bilirubine (volgens richtlijn baby ziet geel, <http://www.babyzietgeel.nl/>) , overlegt over evt. FT thuis
- Geeft aan ouders een verwijzing op papier mee voor de kinderarts
- Licht kraamzorg in als FT thuis wordt gestart
- Laat bilirubine bepalen tijdens FT thuis volgens beleid kinderarts
- Laat bilirubine bepalen binnen 24 uur na stoppen FT thuis
- Verloskundige is verantwoordelijk voor bepaling, bilirubine wordt dagelijks met kinderarts overlegt waarna gezamenlijk besluit beleid komende 24 uur

Kinderarts:

- Ziet alle door 1^e of 2^e lijns verloskunde verwezen kinderen met hyperbilirubinemie (op B4 Alrijne Ziekenhuis of J7 GHL1 in LUMC)
- Bepaald of bilirubine herhaald moet worden
- Bloedgroep/rhesus/Coombs bepalen
- Bepaald of FT geïndiceerd is
- Bepaald of FT thuis een optie is obv beschikbaarheid, inclusie en exclusie criteria
- Regelt opnameplek of bilicocoon en koppelt beleid terug aan de verloskundige
- Indien opname in kliniek, zie protocol LUMC [Hyperbilirubinaemie - vMC \(versie 15\)](#)
Protocol Alrijne [Fotherapie - Verpleegafdeling kindergeneeskunde](#)

- Indien FT thuis geïndiceerd is en ouders akkoord/bekwaam bewezen zijn, legt de kinderarts het behandeltraject FT thuis uit
- Geeft orders (in HIX) aan verpleegkundige GHL/Alrijne
Bepaald beleid, evaluatie criteria en tijdstip waarop bilirubine gecontroleerd dient te worden. Minimaal 1x binnen 24 uur. Advies over gegarandeerd voedingsintake afhankelijk van levensdag en geeft dit advies mee op schrift aan ouders voor de verloskundige en belt beleid door aan 1^e lijns verloskundige
- Patiënt registreren op artsenoverdracht en mail aan zorgcoördinatoren opnemen in HIX-afdelingsagenda voor volgende dag

Verpleegkundige GHL/Alrijne:

- Indien geen secretaresse kind opnemen in HIX als consult.
- Checken de apparaat sticker en werking van de bilicocoon
- Geven mondeling informatie aan ouders. Laten instructiefilmpjes zien. [Fototherapie thuis](#) en [instructiefilm bilicocoon](#).
  - Uitleg apparaat
    - Aan/uit knop
    - Snoer in apparaat bevestigen
    - Hoes om matje doen en laten zien welke kant tegen de rug van het kindje moet.
    - Apparaat op veilige plek positioneren. Dichtbij kind/wieg.
    - Bij uitval of storing aan het apparaat of bij vallen van het apparaat contact opnemen met de afdeling en een nieuw apparaat ophalen.
  - Uitleg zorg kind/beleid
    - Uitleg observaties, temperatuur, voeding, alertheid.
    - Geen billendoekjes/crèmes gebruiken bij gebruik bilicocoon.
    - Geen kleding, alleen luier.
    - Gebruik brilletje.
    - Uitleg bloedafname bilirubine door 1e lijns verloskundige
  - Bij vragen of onduidelijkheden contact opnemen met verloskundige
- Bruikleenovereenkomst laten ondertekenen bij uitgifte bilicocoon en bewaren in map bij secretaresse (LUMC)/ map kantoor neonatologie (Alrijne)
- Geven Bilicocoon en benodigde materialen mee + informatiefolder/instructiekaart
- Naam patiënt+ patiëntnummer FT thuisproject noteren op overzichtsbord GHL1 J162/ patiëntenbord neonatologie Alrijne

Secretaresse

- Kind opnemen als consult in HIX
- Bruikleenovereenkomst in map bewaren bij uitlenen, inscannen bij het kind na inleveren Bilicocoon.

Na start FT thuis start

Er is dagelijks contact 1^e lijns verloskundige na consult en bilirubine bekend is met kinderarts LUMC tel nr 071-5299588 (ANIOS,AOS, PA).

Alrijne telnr. 071-5828806 (ANIOS neonatologie)

Tijdens dit overleg wordt besproken:

- Bilirubine uitslag
- Gewicht
- Geel zien
- Voeding
- Algehele conditie

Om een inschatting te maken of de FTT gecontinueerd kan/moet worden en/of gestaakt mag worden.

Algemene opmerkingen

Verloskundige 1^e lijn bespreekt bij eerste contact met kinderarts of bilicoon beschikbaar is. Zo niet, kan overlegd worden met andere kliniek.

Benodigheden

- Bilicocoon voor bruikleen
- 2 Bilicocoon nestjes + 2 brillletjes
- Informatiefolder FT thuis
- Bruikleenovereenkomst

Stoppen fotherapie thuis

De kinderarts bepaalt wanneer de FT gestopt kan worden en wanneer/of er een nieuwe bilirubinebepaling gedaan wordt. De kinderarts koppelt dit terug aan de 1^e lijns verloskundige Na het stoppen van de therapie wordt de bilicocoon binnen 36 uur na een goede uitslag van de bilirubine controle door ouders teruggebracht naar de kliniek. De bruikleenovereenkomst wordt afgesloten/ondertekend na checken en goed functioneren van bilicocoon, door degene die de apparatuur inneemt. De bilicocoon wordt huishoudelijk schoongemaakt met een nat microvezeldoekje (niet met de blauwe wecoline doekjes). Naam patiënt op het bord verwijderen.

Complicaties

Brandwond door vroegtijdig loskoppelen van mat en lichtbalk Bilicocoon

Apparaat terug op de afdeling

LUMC: De bilicocoon wordt teruggebracht bij de secretaresse op afdeling J-7-Q Geboortehuis. De oudste van dienst of triageverpleegkundige is verantwoordelijk voor het checken en het schoonmaken van het apparaat. Zij kan dit eventueel delegeren naar de zorgassistenten.

Alrijne: De bilicocoon wordt teruggebracht op de afdeling neonatologie, route 450. De verpleegkundige is verantwoordelijk voor het checken en schoonmaken van het apparaat.

Jaarlijks onderhoud van bilicocoon bij technische dienst.

Gerelateerde protocollen

- Apparatuurprotocollen m.b.t. fotherapie

LUMC

- [Hyperbilirubinemie](#) (medisch)
- [Rhesusprotocol](#) (medisch)
- [Hyperbilirubinaemie - vMC](#)
- [Verkorte handleiding bilicocoon](#)

Alrijne Ziekenhuis

- [Fotherapie - Verpleegafdeling kindergeneeskunde](#)
-

Bijlage

- Bilirubinecurven
  - [>= 35 wk](#)
- Bruikleenovereenkomst